

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

підготовки магістра

спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)

035 Філологія

освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова

Мова і література (англійська). Переклад

Прикладна лінгвістика. Переклад і

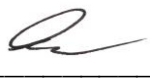
комп'ютерна лінгвістика

Силабус навчальної дисципліни «НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ» підготовки магістра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка; 03 Гуманітарні науки спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська); 035 Філологія за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова; Мова і література (англійська). Переклад; Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика.

Розробник: Крисанова Тетяна Анатоліївна, доктор філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови (протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.).

Завідувач кафедри:

Коляда Е. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 03 Гуманітарні науки 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) 035 Філологія. Середня освіта. Англійська мова Мова і література (англійська). Переклад. Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 16год.
		Практичні (семінарські) 14 год. Консультації 8 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 82 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		українська, англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Зочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 03 Гуманітарні науки 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) 035 Філологія. Середня освіта. Англійська мова Мова і література (англійська). Переклад. Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 6 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 6 год.
		Самостійна робота 92год.
		Консультації 16 год.
Форма контролю: екзамен		
Мова навчання		українська, англійська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Крисанова Тетяна Анатоліївна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	krysanova@vnu.edu.ua,
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
Прізвище, ім'я та по батькові	Очні консультації: у день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.
	Крисанова Тетяна Анатоліївна

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Вивчення курсу сприятиме поглибленню професійних знань про актуальні напрями лінгвістичних досліджень у галузі сучасного мовознавства, а також про пріоритетні підходи та методи до аналізу мовних явищ, котрі використовують у сучасних вітчизняних і зарубіжних лінгвістичних дослідженнях.

2. Пререквізити

Навчальна дисципліна має тісні зв'язки з такими курсами «Вступ до мовознавства», «Комунікативна лінгвістика» «Методи наукових досліджень». Для оволодіння матеріалом курсу студентам необхідно мати знання з теорії мови, комунікативних аспектів мовленнєвої діяльності, а також методів дослідження мовних явищ.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є ознайомити студентів із новітніми напрямками сучасної теорії мови, їх методологічними й методичними особливостями та надати знання про характерні тенденції сучасної лінгвістики.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити студентів з характерними особливостями панівних парадигм сучасного мовознавства і роллю актуальних теорій у лінгвістичній науці;
- сформулювати розуміння сучасних лінгвістичних напрямків;
- ознайомити студентів з особливостями становлення когнітивно-комунікативної субпарадигми;
- сформулювати розуміння вербальних і невербальних аспектів смислотворення в дискурсі;
- навчити студентів застосовувати знання про системні та структурні характеристики мови;
- розвивати навички критичного підходу до вирішення наукових пошукових завдань.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення курсу студенти будуть володіти:

- інтегральною компетентністю, що включає:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- загальними компетентностями, що включають:

- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність проведення досліджень на належному рівні; здатність генерувати нові ідеї (креативність);

- спеціальними компетентностями, що включають:

- здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах;
- здатність критично осмислювати новітні досягнення філологічної науки;

- здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/ мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

5. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Поняття наукової парадигми в лінгвістиці.	15	2	2		10	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. Становлення когнітивно-комунікативної субпарадигми.	14	2	1		10	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 3. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен.	14	2	1		10	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 4. Поняття комунікативного смислу і смислотворення в дискурсі.	15	2	2		10	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 5. Когнітивна прагматика як новий напрям лінгвістики.	15	2	2		10	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. Інтермедіальність та мультимодальність сучасних лінгвістичних досліджень.	15	2	2		10	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 7. Когнітивно-семіотичні дослідження в лінгвістиці.	17	2	2		12	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 8. Основні напрями еколінгвістичних досліджень.	15	2	2		10	1	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	120	16	14		82	8	40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота							Т / 30
Екзамен							ДС/ 30
Усього	120	16	14		82	8	100

Таблиця 2а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Поняття наукової парадигми в лінгвістиці.	15	1	1		11	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. Становлення когнітивно-комунікативної субпарадигми.	15	1	1		11	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 3. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен.	15	1	1		11	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 4. Поняття комунікативного смислу і смислотворення в дискурсі.	15	1	1		11	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 5. Когнітивна прагматика як новий напрям лінгвістики.	15	1	1		11	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. Інтермедіальність та мультимодальність сучасних лінгвістичних досліджень.	15	1	1		11	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 7. Когнітивно-семіотичні дослідження в лінгвістиці.	15				13	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 8. Основні напрями еколінгвістичних досліджень.	15				13	2	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	120	6	6		92	16	40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота							Т / 30
Екзамен							ДС/ 30
Усього	120	6	6		92	16	100

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 3

Тема	Кількість годин		Питання для самостійного опрацювання
	денна форма	заочна форма	
Тема 1.	10	11	Системність у мові й мовленні.
Тема 2.	10	11	Моделі мовної комунікації.
Тема 3	10	11	Системно-діяльнісний підхід у дискурсивних дослідженнях.
Тема 4.	10	11	Теорія лінгвістичного конструювання в дискурсі
Тема 5.	10	11	Витоки когнітивної прагматики як нового напрямку в лінгвістиці.
Тема 6.	10	11	Когнітивна поетика як новий напрям лінгвістичних досліджень
Тема 7.	12	13	Теорія спільної уваги (“joint attention” theory) в лінгвістиці
Тема 8	10	13	Зарубіжні школи еколінгвістики
Разом:	82	92	

IV. Політика оцінювання

Під час вивчення навчальної дисципліни «Лінгвосеміотика» студенти виконують завдання у відповідності до програми силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, участь в обговоренні на лекційних та семінарських заняттях.

Поточним контролем передбачені участь у дискусіях на лекціях, відповіді на семінарських заняттях, виконання самостійних завдань. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за змістовий модуль, становить 40.

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

У разі відсутності з поважної причини на лекційному занятті студент представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному (семінарському) занятті знання студента оцінюють за результатами усного опитування по темі, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями.

Якщо студент бажає покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується підготовка презентації або захист реферату на одну із тем курсу.

Критерії оцінювання знань студента на семінарських заняттях

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
5	Студент має системні, глибокі знання, виявляє творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін.
4	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
3	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
2	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково

	відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника або лекції викладача, повторити за зразком певну операцію.
1	Студент може розрізняти об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється лектором і може проводитись один раз згідно із розкладом навчальних занять. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за модульну контрольну роботу, становить 30. Відсутність студента на модульному тесті оцінюється у “0” балів. Повторне складання підсумкового модульного контролю для студента можливе за умови його відсутності з поважної причини.

Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Арутюнова Н.Д. Дискурс. Лингвистический энциклопедический словарь. М.,1990. С. 136 -137.
2. Водак Р. Язык. Дискурс. Политика. Волгоград: Перемена, 1997.

3. Бондаренко Е. В, Мартинюк А. П., Фролова И. Е., Шевченко И. С. Как нарисовать портрет птицы: методология когнитивно-коммуникативного анализа языка / Под ред. И. С. Шевченко. Харьков: Издат. центр ХНУ им. В. Н. Каразина, 2017.

1. Демьянков В.З. Термин парадигма в обыденном языке и в лингвистике [в:]Парадигмы научного знания в современной лингвистике. 2006. Москва: ИНИОН РАН, с. 15–40.

2. Кун Т. Структура научных революций / Т. Кун [перевод с англ. И.З. Налетовой]. М.: Прогресс, 1977.

3. Кубрякова, Е. С. Парадигмы научного знания в лингвистике и ее современный статус. Известия АН. Серия литературы и языка, 1994. Т. 53, № 2. С. 3–15.

4. Кубрякова Е. С. В поисках сущности языка: Когнитивные исследования. Ин-т. языкознания РАН. М. : Знак, 2012.

5. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика:напрями та проблеми. Полтава:Довкілля. К, 2008..

6. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. [На матеріалах сучасної газетної публіцистики]: Монографія. К., 2002.

7. Степанов Ю.С. В трехмерном пространстве языка: Семиотические проблемы лингвистики, философии, искусства. М.: Книжный дом ЛИБРОКОМ, 2010.

8. Левицкий, А. Э. Функциональный подход в современной лингвистике. Studia Linguistica. Київський лінгвістичний університет, 2010. № 4. С. 31–38.

9. Макаров М. Л. Основы теории дискурса. М., 2003.

10. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012.

11. Фуко М. Археология знания Киев: Ника-Центр, 1996.

12. Шевченко И. С. Становление когнитивно-коммуникативной парадигмы в лингвистике // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. 2004. № 635. С. 202-205.

13. Шевченко І.С. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / Л. Р. Безугла, Є. В. Бондаренко, та інші. / під заг. ред. І. С. Шевченко : Монографія. Х. : Константа, 2005.
14. Эко У. Отсутствующая структура. Введение в семиологию. М.: Петрополис, 1998.
15. Якобсон Р. Взгляд на развитие семиотики. М.: Наука, 1996.
16. Dijk T. van. The Study of Discourse. Discourse as Structure and Process. Vol.1. L.: Sage Publ., 1998. PP. 1–34.
17. Fairclough N. Language and Power. London: Longman, 1989. 259 p.
18. Lakoff G. What is a conceptual system? The nature and ontogenesis of meaning [ed. Willis F. Overton, David S. Palermo]. New Jersey Hove : Lawrence Erlbaum Associates, 1994. P. 41-86.
19. Mills S. Discourse . Routledge: London, New York, 1997.
20. Teun van Dijk. Discourse and Knowledge.
<https://www.youtube.com/watch?v=sxyc-WJRKEM&t=208s>
21. Turner M. The literary mind: The origin of thought and language N.Y.;Oxford : OUP, 1998.
22. Schiffrin D. Approaches to discourse. Oxford: Blackwell, 1994.
23. Joseph, J. E. Twentieth-century Linguistics : Overview of Trends. The Encyclopedia of Language and Linguistics. Pergamon Press , 1994.